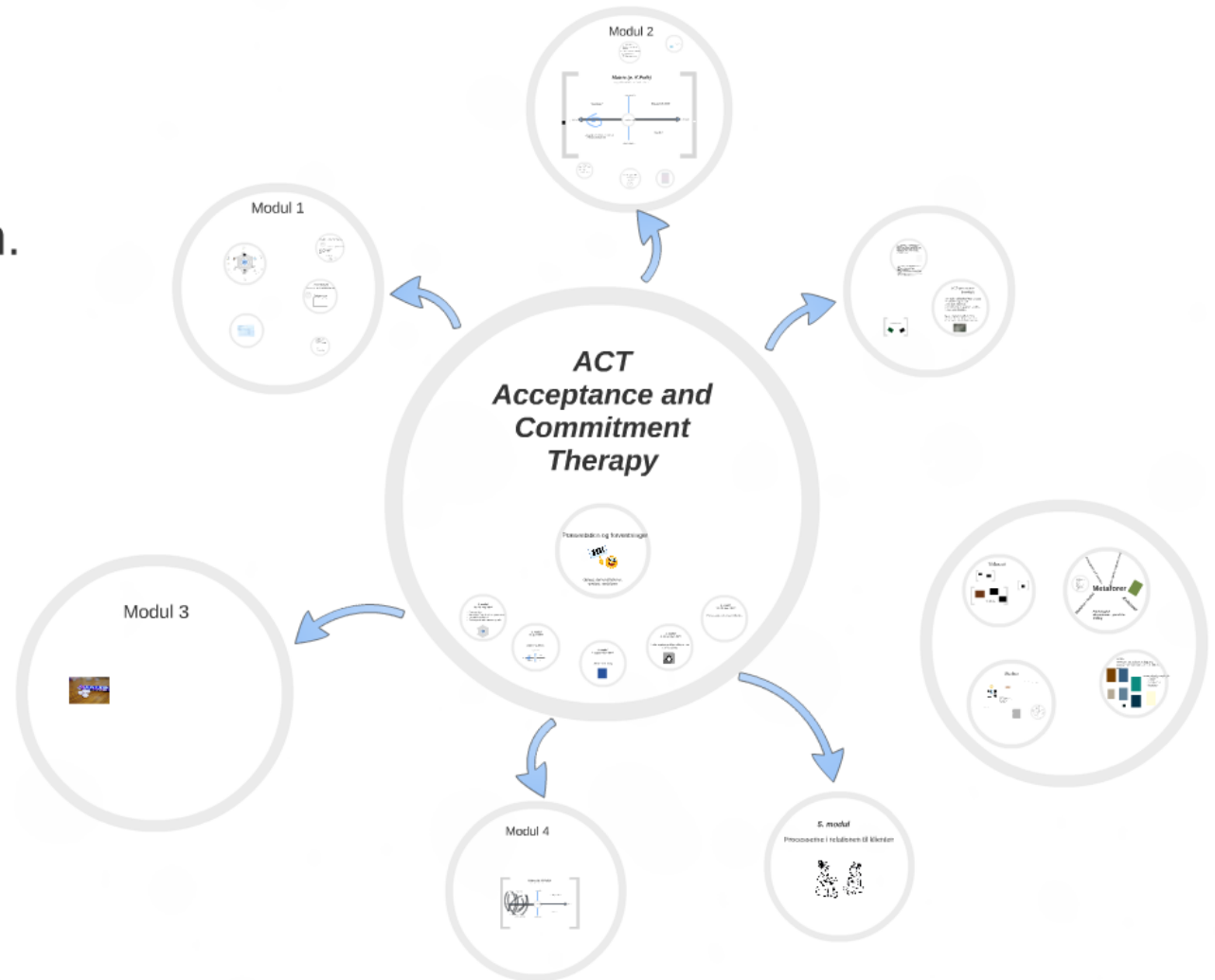

ACT og rusmiddelbehandling

Center for
rusmiddelbehandling, Kbh.

Vibeke Bie
Cand. psych., aut.
Specialist i klinisk psykologi
www.vibekebie.dk

Jens Wraa Laursen
Cand. psych., aut.
Specialist i klinisk psykologi
www.pnf.dk

ACT

Acceptance and Commitment Therapy

Præsentation og forventninger

Oplæg, demonstrationer,
øvelser, metaforer

1. modul
18.-19. maj 2021

- Præsentation
- Intro til ACT og de 8 kerneprocesser
- Kvalitet i følelseshed
- Første præsentationsleder og mål

2. modul
16. juni 2021

Martin modellen

3. modul
1. september 2021

Arbejde med usng

4. modul
3. november 2021

Andre hyppige problemsituationer ved
rumsdelning

5. modul
14.-15. dec. 2021

Processerne i relationen til klienten

Præsentation og forventninger

Oplæg, demonstrationer,
øvelser, metaforer

1. modul

18.-19. maj 2021

- Præsentation
- Intro til ACT og de 6 kerneprocesser
- Kreativ håbløbshed
- Fælles problemforståelse og mål

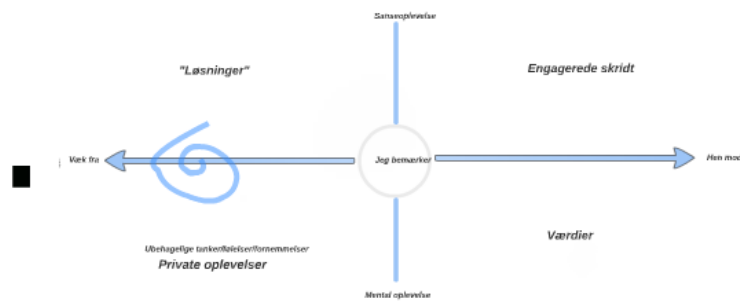

2. modul

16. juni 2021

Matrix-modellen

Matrix (e. K.Polk)

3. modul
1. september 2021

Arbejde med trang

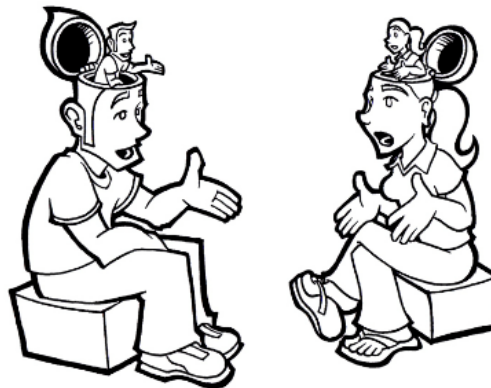
4. modul
3. november 2021

Andre hyppige problemstillinger ved
rusmiddelbrug

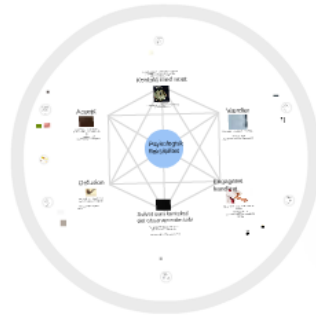
5. modul
14.-15. dec. 2021

Processerne i relationen til klienten

Modul 1

F elles problemforst else

"I refuse to see you as broken"
"Jeg vil ikke h re at du  ke kan, men det er fint ok k le at v re s g"

Er du villig?

Kreativ h bleshed

Underminering af kontrolstrategierne

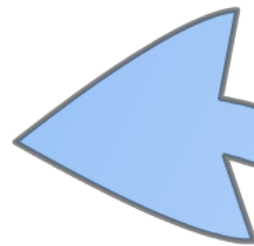
Funktionsanalyse

Handling	Resultat	Udfordring	Oplosning

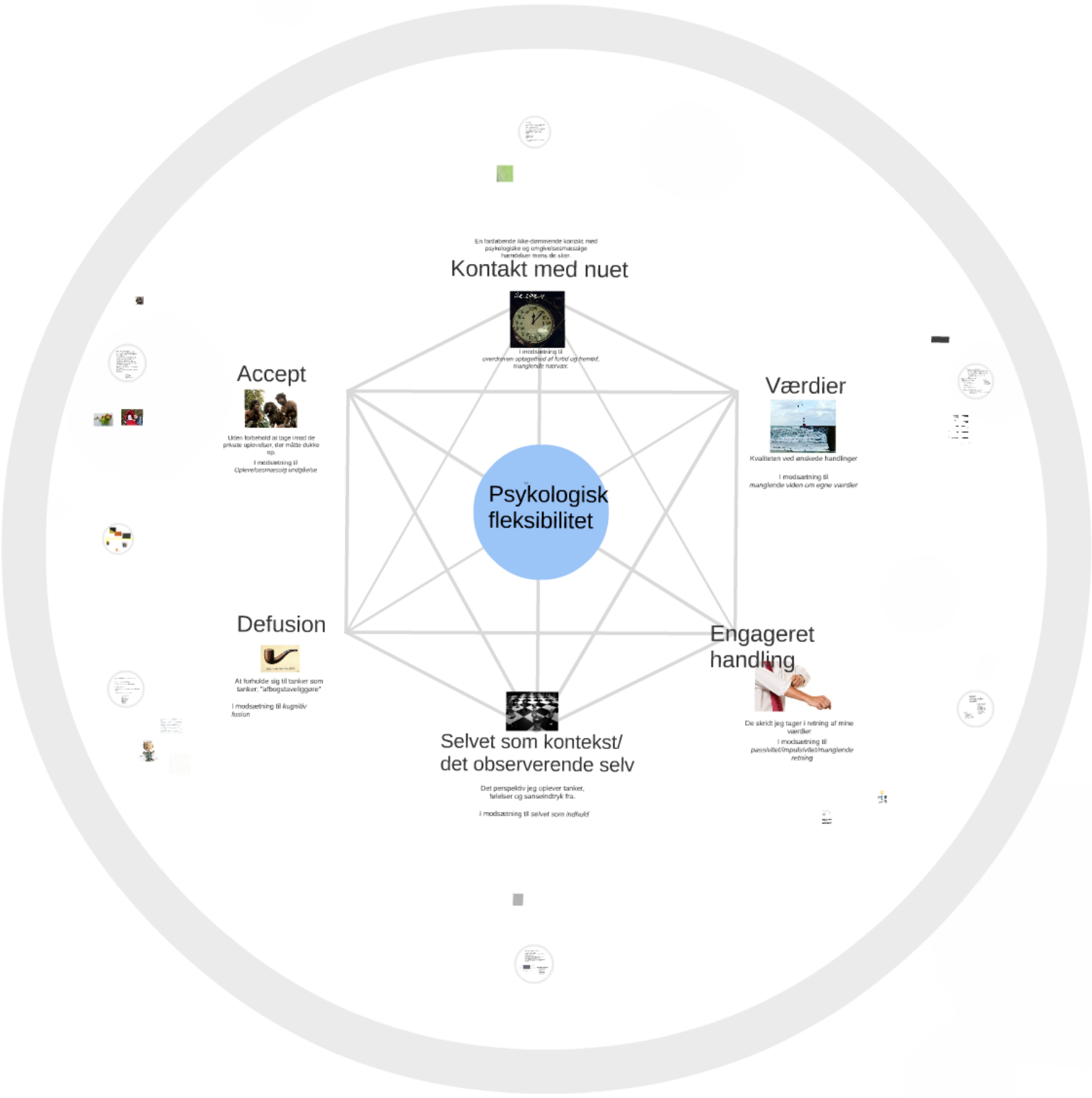

Summe om kobning til daglig praksis

- MI
- Recovery
- Rehabilitering

En fortløbende ikke-dømmende kontakt med psykologiske og omgivelsermæssige handlinger som de sker

Kontakt med nuet

I modsætning til overdreven optagethed af fortid og fremtid, manglende nærvær.

Værdier

Kvaliteten ved ønskede handlinger
I modsætning til manglende viden om egne værdier

Engageret handling

De skridt jeg tager i retning af mine værdier
I modsætning til passivitet/impulsivitet/manglende retning

Selvet som kontekst/ det observerende selv

Det perspektiv jeg oplever tanker, følelser og sansende tryk fra.

I modsætning til selvet som indhold

Accept

Uden forsøgt at tage imod de private oplevelser, der måtte dukke op
I modsætning til oplevelsesmæssig undgåelse

Defusion

At forholde sig til tanker som tanker, "arbejdsstøttestøtte"

I modsætning til kognitiv fusion

**Psykologisk
fleksibilitet**

***At være tilstede i nuet og
være i stand til smidigt at
justere sin adfærd fra
situation til situation,
sådan at man bedst muligt
efterlever de valgte
værdier***

blev president i det ^{Sammenarbejde} ~~Samarbejde~~ med gymnastik og kommuner og med lokale organisationer. I april 1997

~~indvædet~~ indvædet Drainini Margrethe Margueritruen.

Blommestikilten langs vejen ~~indvædet~~ indvending til Store naturoplevelser og ~~turistattraktion~~ turistattraktioner.

Fuldt udbytte får man me tid kun med en gerte hvor man kan overvåge sig nærmere om muligheder.

33 fejl

b) Fra ^{bøge skov} ~~Store~~ til hedhyn og fra kornmarken til Klinteplank ~~Natstedt~~ Spil ruge sig ad Danmarks ~~Store~~ Smulsker

Defusion

At forholde sig til tanker som
tanker; "afbogstaveliggøre"

I modsætning til *kognitiv
fusion*

At skabe en distance til sine tanker og iagttage dem.

At se på tanken, ikke fra tanken.

At have en tanke kontra at være en tanke.

At holde tankerne let.

At træde tilbage og se på tanker som biler der kører forbi.

Tanker er ikke årsager til handlinger.

Eksempler på øvelser og intervention.

Take a walk with your mind.

Spejle: du har en tanke.

Leaves on a stream.

Synge.

Skøre stemmer.

Milk, milk, milk.

Parøvelse.

post it rundtur.

Accept

Uden forbehold at tage imod de private oplevelser, der måtte dukke op.

I modsætning til
Oplevelsesmæssig undgåelse

Alternativet til at undgåelse af smerte, angst og ubehagelige tanker styrer livet er villighed til at opleve indre tilstande.

Accept er at være med det der er uden at prøve at forandre det.

Accept er at åbne sig for de smertefulde følelser og lade være med at kæmpe imod dem eller blive overvældet af dem.

Det er en aktiv proces - ikke passiv resignation.

Er ikke et spørgsmål om at billige/at kunne lide!

Øvelser:
fx. isterning
eyes-on
klapvognsmetafor

Go To Sleep

Kontrol af private oplevelser

Kognitiv fusion og
Oplevelsesmæssig
undgåelse

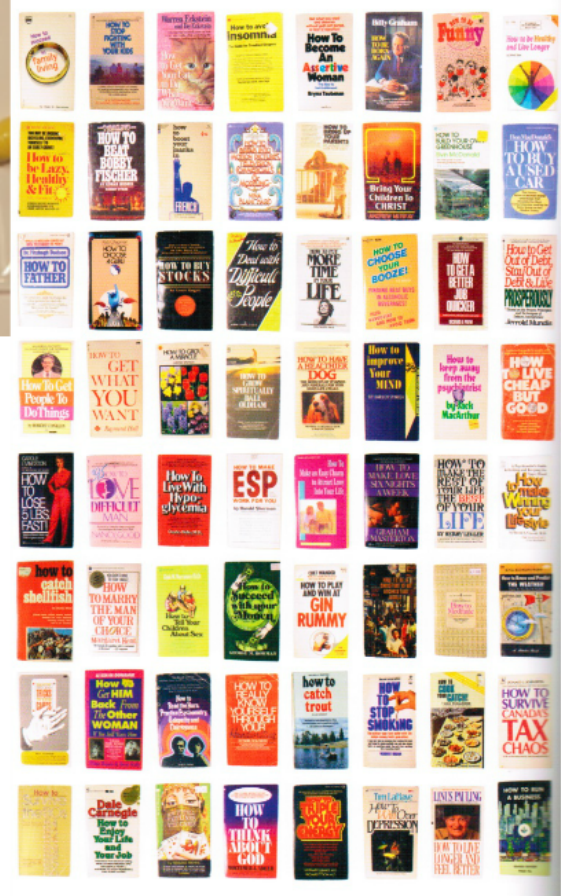
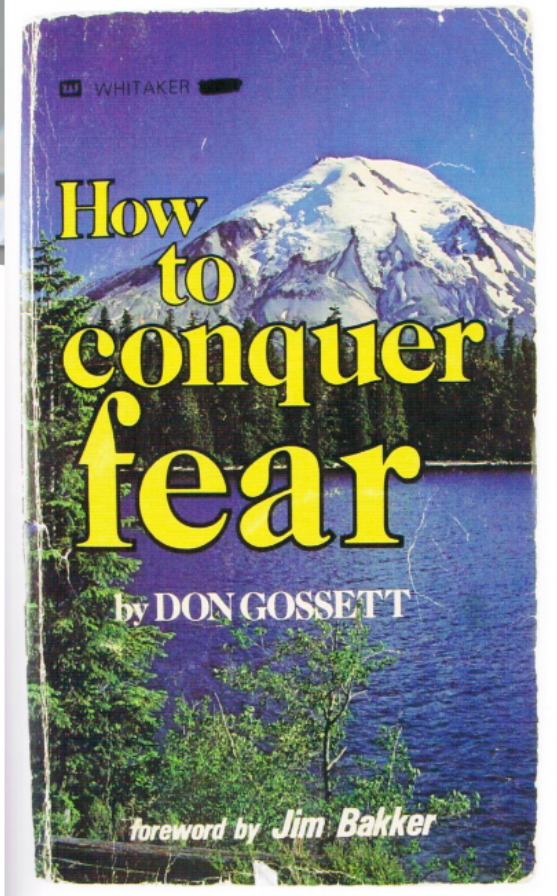
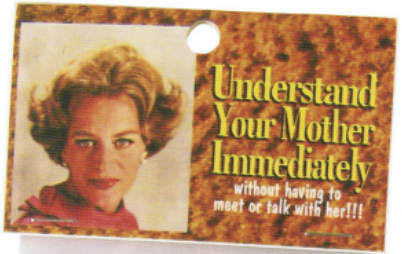

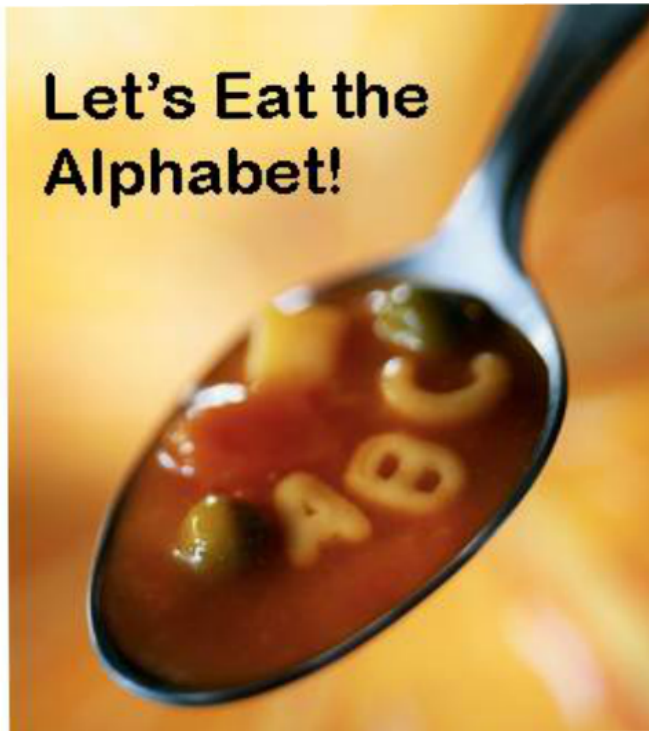
Smuglig i ugens blad

SØNDAG

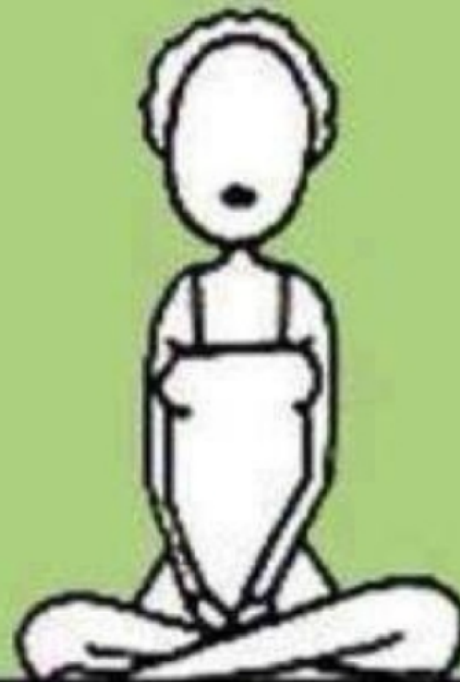

Kognitiv fusion og
Oplevelsesmæssig
undgåelse

TODAY I
WILL LIVE
IN THE
MOMENT

UNLESS THE MOMENT IS UNPLEASANT,
IN WHICH CASE I WILL EAT A COOKIE

En fortløbende ikke-dømmende kontakt med psykologiske og omgivelsesmæssige hændelser mens de sker.

Kontakt med nuet

I modsætning til overdreven optagethed af fortid og fremtid, manglende nærvær.

Kontakt med nuet

At være opmærksomhedsmæssigt til stede her og nu på en ikke-dømmende og ikke styrende måde.

Modsat at køre på “automatpilot”.

At være med det der er, uden at skulle forandre det.

At kunne være fleksibelt opmærksom på den fysiske verden omkring os, eller på den intrapsykiske verden, enten skiftesvist eller samtidigt.

Eksempler på øvelser

Leaves on the stream

Mindfulness-øvelser

2 + 2

..Og man behøver ikke være mindfulness mester for at lave ACT.

1. Jeg er _____

2. Jeg er _____

3. Jeg er _____

4. Jeg er _____

5. Jeg er _____

6. Jeg er _____

7. Jeg er _____

8. Jeg er _____

9. Jeg er _____

10. Jeg er _____

Selvet som kontekst/ det observerende selv

Det perspektiv jeg oplever tanker,
følelser og sanseindtryk fra.

I modsætning til *selvet som indhold*

Familierelationer (andet
end ægteskab og
forældreskab)

Ægteskab, personlige og
intime forhold

Forældreskab

Venskaber/socialle
relationer

Arbejde

Uddannelse/træning og
oplæring

Fritid

Spiritualitet/religion

Borgerskab/samfundsliv

Krop/fysisk tilstand

Værdier

Kvaliteten ved ønskede handlinger

I modsætning til
manglende viden om egne værdier

Defintion af værdier i ACT:

- “desired qualities of ongoing action” En værdi er en kvalitet ved handling f.eks. at være nærværende , venlig, omsorgsfuld, reflekterende.
- En værdi er ikke et mål, kan aldrig opnås.

En værdi er en kvalitet ved noget jeg GØR

Metaforer:

at vandre mod øst, træet i horisonten

Skimetafor

*Hvad værdier IKKE er i ACT
Penge, status, rigdom, skønhed, berømmelse osv.*

At FÅ anerkendelse, ros, gaver, opmærksomhed.

IKKE at opleve smerte, trang, stress, angst osv., kort sagt være “ubehagsfri”.

Med andre ord dét en død kunne gøre bedre...

Værdier er ikke følelser: Jeg vil bare gerne have det bedre og være glad.

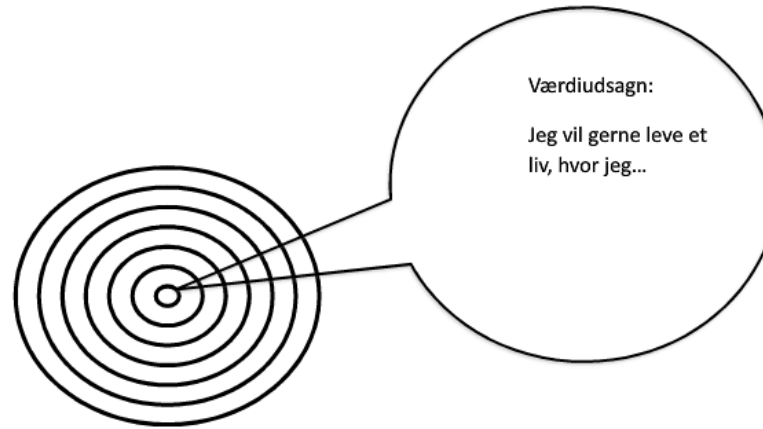
1. Værdier er her og nu, mål er i fremtiden
2. Værdier behøver ikke begrundelse
3. Værdier har ofte behov for at blive prioriteret (tarning, figur/grund)
4. Værdier skal holdes let
5. Værdier vælges frit

Øvelser:

- **Gravskrift/ nekrolog**
- **Kortsortering**
- **Skydeskive**

”Plets kud” (lev dine værdier)

I hvor høj grad har jeg levet i overensstemmelse med mit værdiudsagn de sidste to uger?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Lav grad af overensstemmelse

Høj grad af overensstemmelse

Hvilke to konkrete handlinger vil jeg eksperimentere med de næste to uger, som bringer mig tættere på mit værdiudsagn? (Tilføj meget gerne tid og sted).

1)

2)

Hvilke handlinger vil hjælpe mig med at gennemføre min plan? (Fx remindere, aftaler med andre, smiley-registrering, dybe bevidste vejrtrækninger hvis jeg får lyst til at ændre kurs, bemærke tankerne der vil kapre mig, minde mig selv om det der er vigtigt).

1)

2)

3)

Engageret handling

De skridt jeg tager i retning af mine
værdier

I modsætning til
*passivitet/impulsivitet/manglende
retning*

Skridt i retning af dine værdier

*At udvikle større og større mønstre af effektive og dedikerede handlinger der er i overensstemmelse med de værdier der er centrale
- selv om dette implicerer smerte og ubehag.*

Øvelser

- ***Skydeskive***
- ***Livslinie***
- ***Busmetaforen***
- ***Gå mod værdien***

Fælles problemforståelse

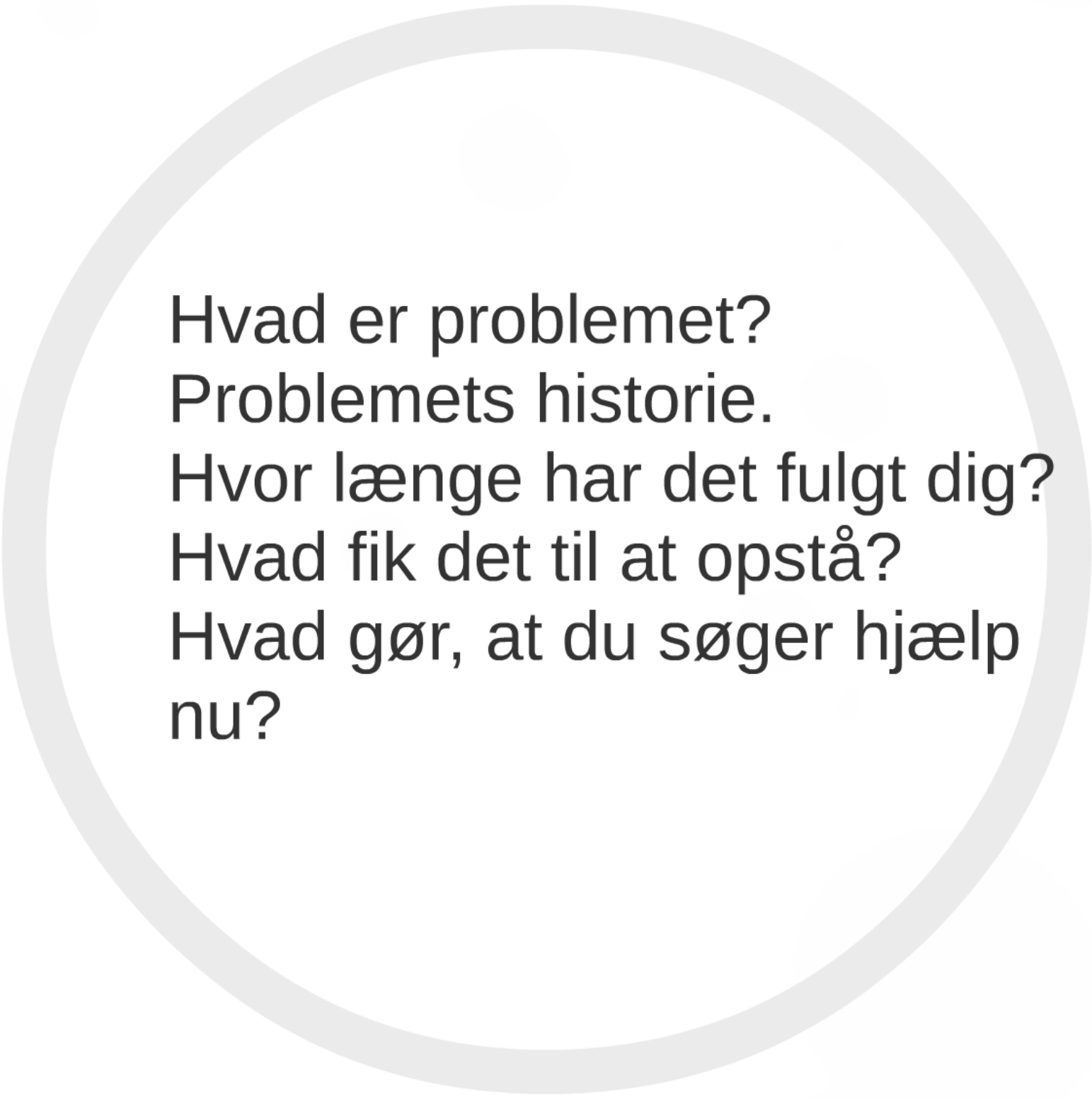
Hvad er problemet?
Problemet's historie.
Hvor længe har det fulgt dig?
Hvad fik det til at opstå?
Hvad gør, at du søger hjælp
nu?

"I refuse to see you as broken"

*"Jeg vil ikke købe at du
ikke kan, men det er
helt ok ikke at være
villig"*

Er du villig?

Hvad er problemet?
Problemet's historie.
Hvor længe har det fulgt dig?
Hvad fik det til at opstå?
Hvad gør, at du søger hjælp
nu?

Kreativ håbløshed

Underminering af kontrolstrategierne

Funktionel
kontekstualisme

And than the mere over-
control
may attempt to be feared
to show
the world with your
the world
- Elizabeth Kubler-Ross

Funktionsanalyse

Antecedant	Behaviour	Consequences	
		Kort sigt	Langt sigt

Funktionel kontekstualisme

And those who were seen
dancing
were thought to be insane
by those
who could not hear
the music.

- Friedrich Nietzsche

Funktionsanalyse

Antecedant	Behaviour	Consequences	
		Kort sigt	Langt sigt

Tryllefe-øvelsen

Hvordan ville du opdage, hvis tryllefeen kom forbi i nat og sørgede for at du ikke længere slås med de private oplevelser, som nager dig?

Summe om kobling til daglig praksis

- MI
- Recovery
- Rehabilitering